

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDASZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvtáreszkedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt - kr.

Hat hónapra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések

Hirdetések: négyhasábos petit sor egyszeri közlésért 7 kr. kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.

A nyilvántartásban: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díjkedvezményben részesülnek.

Előfizetési fölhívás

A
Bars

1885-ik évi V-ik évfolyamára.

Lapunk a jelen számmal befejezi pályafutásának IV-ik évét.

Lapunk eddigi iránya s tartalma legyen biztosíték a jövőben. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagy közönségnek mindig tapasztalt jó akaratába s kegyes támogatásába:

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre 5 frt.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Adakozások a lévai főgymnáziumra.

Legújabb adakozott: Kálnay Nándor tanító (Budapestről) 10 frtot.

Eddig kimutatott összeg: 24.738 frt. 37 kr.

Legújabb összeg: 24.748 frt. 37 kr.

Az év végén.

Szinte jól esik, hogy végére jutottunk valahára ennek a terhes esztendőnek. Nincs ember, ki megmondhatja lenne annak a sok bajnak, mely ez év folytán általában úgy, mint részleteiben, oly nyomasztólag zúdult édes-mindnyájunk nyakába.

Szinte fáj ismételni, de ismételnünk mégis kell, hogy a jelenleg tűnő év folytán határozottan irtó háboru lett indítva a vagyon ellen, mely nélkül pedig nincs élet, nincs semmi, ami társadalmat s nemzetet föntartson, éltesse.

Megtámadta a vagyont ez évben: a gazdasági válság, mely mezőgazdasági termékeinket leszorította a világpiacokról, midőn ott Amerika, India és a gabnatermelő országok egymásika veszedelmesen fenyegető konkurencziát üzentek ellenünk, sőt termésünk elárúsításában még a hazai piacokon is versenytársainkká lettek — Meringatta másrészt vagyoni állapotunkat az ipar terén való versenyképtelenségünk is, mert a lefolyt évben az ipartól még nem annyira mi várhattunk hasznot, mint inkább az ipar várta volna és várta is, hogy rajta segítsünk, azt fejlesszük és a világversenyre képesítsük; s mindezt nem tehetjük úgy, mint kívántatott, nem, mert amiből erre segílyt várhattunk volna — mezőgazdaságunk, a maga érdekében is tehetetlenné vált.

S ez anyagi károsodást fokozták még azon személyes veszteségek, melyek társadalmunkat egyrészt országosan elismert nagyemberek, másrészt pedig megyénkbeli több kiváló egyének halálával sújtották. A jelen évben szokatlanul nagy mérvben vette ki a halál a maga kérelhetlen osztalékát megyénk jeleseinek sorjából.

Ide járultak még a sokféle „végrehajtások” is, melyek ma a magán, holnap a községi, holnapután a megyei, azután pedig az állami tartozások, adók s illetékek köntösében szálltak be kellemetlen és hivatalos vendégekkül, napról napra, állandóan, egész éven át. Legkivált a legutóbbi négy hónapban nem volt főbb és szokásosabb eseménye a napnak, mint exekuciót látni mindenféle s mindenféle alakban, rém gyanánt.

Szerencse, hogy a szert karácsonyi ün-

nepek szelid légköre a végrehajtások zordon folytatását egyidőre megakasztotta. Pihennek a végrehajtók velünk együtt. Ők is, mi is nyugalomnak adták magukat, hogy a nyugalmi ünnepek után ki-ki folytassa ott, ahol félben hagyta.

Használjuk fel tehát a nyugalmi ünnepeket azon elmélkedésre, hogy a távozó évben jelentkezett s még ma is meglévő bajokon hogyan segítsünk a jövőben. Nagy kérdés ez, melyre jó volna tudni a leghelyesebb feleletet, s ezt mi szívesen megadnók, de olyan feleletre, mely minden embertársunk viszonyaihoz illenék: — képtelenek s gyarlók vagyunk s nem mondhatunk újabbat s jobbat annál, hogy „kiki a maga szerencséjének Kovácsa.” Régi közmondás, de igaz, s ha ezt kiki saját érdeke és viszonyai szerint alkalmazza: nem cselekszik hálátlan dolgot. Gondolkozzunk hát az év végén e régi arany tanács fölött.

Egyébként pedig elmélkedjünk e napokban arról is: vajjon a fölünk távozó évben megtettük-e hazafiúi, polgári, családi s emberbaráti köteleseinket úgy, amint azokat megtenni kellett s amint megtenni lehetett?

S ha ez elmélkedés folytán feltűnik, hogy itt-ott mulasztást követtünk el; azt jól szíveinkbe vésvé, igyekezzünk a reánk virradó újévben jóvátenni — s a sok kesergő bajjal telt ó-év végnapjait ezen elhatározásunkkal megédesíteni.

A zsitva-ujfalusi földmives-iskola érdekében.

Hazánk még mindig a földmivélés s ezzel kapcsolatban az állattenyésztés áldása mellett felelő kötelességet; ha nincs termésünk, vagy termelt gabnánkra nincs kellő kereslet, beáll a közszükség; így nemcsak gazdaközönségünk existenciája van megárvánva, de államháztartásunk is megrendül, mivel fedezetét a földadó-jövedelem apadása folytán más forrásból pótolni nem képes.

Ép azért a földmivélési viszonyaink fejlesztésére az állam s gazdaközönségnek kölcsönös támogatása nemcsak méltányos, de szükséges is.

Az állam segítségére van a földbirtokos-osztálynak utak, vonalak építése által a természetmennyek elszállítására, értékesítésére nézve; elemi csapásoknál, a gabnatermések árhanyatlásánál adóengedményekben nyújt kedvezményt. Végre a föld ésszerű mivélésének tanítása végett nagy áldozatok mellett iskolát létesít. Hogy itt nyert ismereteink alapján a birtok értékét — annak jövedelmezőbb kezelése által, kölcsönös érdekeinknek megfelelőleg — emelje.

Ily czélból létesült Barsvármegyében is a „z s i t v a - u j f a l u s i földmives-iskola.”

De, hogy e költséges tanintézet kifizető czéljának megfelelhessen, mulhatlanul megkivántarik, hogy gazda-közönségünk saját, jól felfogott érdekében az intézetet karolja fel. Küldje oda gyermekeit: hogy tanulja meg az ifjabb nemzedék e téren a haladás, a kultúra vívmányait, ismerkedjék meg azon eszközökkel, melyeknek alkalmazása versenyképessé tesz — az előre haladott szomszéd államokkal.

Gazdaközönségünk kellő tájékozása végett ez alkalommal kivonatosan bemutatjuk a tanintézetnek szervezési szabályzatát.

1. §. Az iskola czélja. Minden gazdasági munkát kellően végezni tudó és ezeket értő egyéneket képezni, kik mint a mezőgazdasági munkák vezetői az iskola vidékén bizvást alkalmazhatók legyenek; oktatni parasztgazdákat, hogy ezek birtokuk okszerűbb és nagyobb haszonnal járó kezelésére képesíthessék.

3. §. A növendékek a konyha- és gyümölcskertészetben, valamint a szőlőmunkákban is gyakorlatilag szintén kiképeztetnek.

4. §. Fölvételi feltételek: a) A betöltött 17 éves

életkor. b) Erős, egészséges testalkat. c) Feddhetlen erkölcsi magaviselet. d) Irni, olvasni-tudás.

A munkás-tanoncznak belépéséhez egy ünneplő, egy hétköznapi felöltörűhával, két pár felérmeművel, lábbelivel és két törülközővel kell birni, a hiányzó öltözkészleteket az igazgató tanító a munkabér terhére szerzi be.

5. §. A munkás-tanoncok száma és fizetésük. A munkás-tanoncok száma husz és pedig lehetőleg egy tanévben tíz.

A tanoncok elhelyezéséről, ellátásáról az iskola igazgatója gondoskodik.

A munkás-tanonez egy évre 40 frtnyi munkabérben részesül, mely neki évnegyedenként kifizetetik.

6. §. A tanfolyam tartalma és a belépés. A tanfolyam két évre terjed; a gyakorlati tanítás épúgy, mint a gazdasági munka, folytonos, azaz a hétköznapiakon a belépéstől az elbocsátásig folyton tart.

Az elméleti tanítás november 1-én kezdődvén, augusztus 31-én fejeztetik be.

7. §. A munkás-tanoncok a tanítási év kezdetével, azaz mindig november 1-én tartoznak belépni. A tanfolyamot végzetek pedig mindig október hó 31-én bocsájtatnak el.

8. §. Tanítás. A tanítási idő a két tanév alatt a gyakorlati oktatás tekintetében két évig, az elméleti utbaigazításokat illetőleg 10 hónapig tart.

Az elméleti tanítás augusztus végével fejeztetik be és ekkor tartatik meg az erre meghívott megyék és gazdasági egyesületek képviselői, ugyszínten más alapítók előtt a zárvizsga.

a) Az elméleti tanítás tárgyai: 1. Olvasás. 2. Irás. 3. Számolás. 4. Magyar nyelv. 5. Földmivélés, növénytermelés, rétmivélés stb. 6. Állattenyésztés és ápolás. 7. Kertészet, konyha- és gyümölcskertészet, szőlőművelés.

9. §. Vasár- és ünnepnapokon, az istállóban teljesítendő munkák kivételével, munkaszünet van, de a tanoncok kötelesek az isteni fiztetetben résztvenni.

10. §. A földmives-iskola tananyagát képezik: A 150 kat. holdra terjedő gazdaság, az 50 kat. holdra terjedő kitérőben berendezett öntözhető rét.

A tanintézet faiskolája és zöldszékes kertje, a tehénészet, a sertésenyészet, a kis juhászat, az iskola ló-állománya, az eszköz- és gépraktár, valamint a méhes, végre a tanítást támogató gyűjtemények.

Hogy összehasonlítások is tésessenek, az igazgató növendékeit a szomszédos gazdaságokba is átvézteti.

11. §. Napirend. Reggeli fölkelés: Télen 5 órakor, 1 óra lefolyása alatt tartozik a tanonez mosdását, öltözködését elvégezni, ágját megvetni, a háló-szobát kisépérni és szellőztetni, 6-8 munka, 8-8 1/2 reggeli, 8 1/2-12 munka, 12-1 ebéd és pihenés, 1-2 tanítás, 2-5 munka a szabadban, 5-6 istálló-i teendő, 6-7 tanítás és tanulás, 7 órakor rendelkezés másnapra, melynél valamennyi tanonez jelen tartozik lenni.

Nyáron: 4 órakor fölkelés, 4-5 öltözködés, mosdás és a hálószoba kitakarítása, 5-7 1/2 munka, 7 1/2-8 reggeli, 8-12 munka, 12-1 ebéd és pihenés, 1-2 tanítás, 2-8 munka, 8 esteli, utána rendelkezés másnapra.

Télen mint nyáron a lefekvés 9 órakor.

12. §. Élelmezés. Az élelmezés egyszerű, izletes és erre az alábbi étlap mérvadó. Vasárnap: reggeli: kenyér, szalonna; ebéd: leves, főzelék marhahússal, pecsenye; esteli: leves és ebédrol maradt főzelék. Hétfő: kenyér, télen tej, nyáron túró; ebéd: leves, borsó; esteli: ebédrol maradt főzelék pirított szalonnával. Kedd: reggeli: kenyér, télen rántott leves, nyáron túró; ebéd: leves, káposzta; esteli: ebédrol maradt főzelék, sertés- vagy juh-hússal. Szerda: reggeli: kenyér, télen tej, nyáron túró; ebéd: leves, (burgonyából), tészta; esteli: turóseszusa. Csütörtök: reggeli: kenyér, télen tej, nyáron szalonna; ebéd: leves, káposzta bele főtt hússal; esteli: ebédrol maradt főzelék. Péntek: reggeli: kenyér, télen tej, nyáron túró; ebéd: leves, lencse a levesbe főtt hússal; esteli: tészta. Szombat: reggeli: kenyér, télen rántott leves, nyáron túró; ebéd: leves, paszuly a levesben főtt hússal; esteli: pörkölt.

Jegyzet: Öt egyévre 1 kg. marhahús, négy egyévre 1/2 kg. sertés- vagy juh-hús. Ezen élelmezés havonként egy egyévre 8-9 frttal kiállítható.

Kosztolányi

Tekintetes Szerkesztő ur!

Jaj, beh csak jó dolguk van ezeknek a vármegye urainak! Évnyegyedeként befogatnak és sallagos paripáikon bebenyargolnak a metropolisunkba és a vármegye székein elhelyezkednek — mint a törökbasák a divánban — a megye nagy termében. Az igaz, hogy ez nagyobb is lehetne, hogy méltólag befogadhasssa kebelébe a vármegye nagy urait s embereit, kik közül nem egy-kettő válik ki öl-nagyságban. Na de ez nem baj, sok jó ember összefér egy kis helyen; a mi vármegyeuraink pedig amilyen nagyok, oly esendések is; legalább a gyűlések színe, lefolyása azt bizonyítja.

Ma is minden szépen és csendesen folyt le pedig választás is volt. Hajh, de mi a mai választás a régihez képest! . . . Czédula szedés. Nincs már többé voks, csak papiros; azért haragszom én nagyon az egész vármegyére, pedig sokaig voltam társa a vármegye urainak, hanem egyszer azt kérdik tőlem, hogy fizetek-e adót és mennyit? Nem fizetek biz én, mondám, már hogyan és mikép? . . . Hiszen nincs miből fizetnem! . . . Na, ha nincs miből, nem is lehet vármegyei ur; így aztán az uraságból kicséppentem. Elmentem ugyan azokhoz a bárgyu parasztochhoz, hogy ha már virilis ur nem lehetek, hát legyenek választott ur, de ezek a frányák, bár háromszor kértem fel őket, nem érttek föl észszel mit akarok, buta népség, ott kelle őket hagynom; hát már most olyan voks nélküli hallgató gyanánt járok fel a vármegye házára: ahol jelenleg is vagyok.

Tíz órakor, de lehet tán több is — hanem ez nem baj, a gyűlés gyűlés marad, akármikor kezdjék is — tehát tíz órakor a főispán megnyitja a gyűlést, meleg szavakban emlékeztet meg T a r u ó c z y Kázmér volt főispán s több vármegyei tag elhunytáról, kiknek emléküket a jegyzőkönyvben megörökítetteti határozatott. Beszédje végén megéri a főispán az önként vasutját is, melynek kiépítése, miután Esztergom-Nánától Csattáig már megindult — ez utóbbi helyen siesztát tart, vagyis ezen Noe bárkája ezen Ararát hegyén megállapodott, honnan Noe, az osztr. államvasut társaság egy szelid galambot röpített ki Lévéra és Ar.-Maróthra. Várjuk is mi készséggel, csak ne legyen az valami fekete holló; — mert tetszik tudni szerkesztő ur, a holló nekünk nem mindig kedves; ez ellen mindig fegyverben kell állanunk. Mintán mindezeket szépen a főispán tudtukra adta, kijelentette, hogy most választás lesz s ő elmegy; mivel pedig egy ember a megyében az ő helyét nem pótolhatja: három helyettesített maga helyett s eltávozott. Ezután egy magas fiatal ember stentori hangon elkezd olvasni a vármegyei urak névsorát; ezek, — már tudniillik akik ott voltak — lehetnek vagy 60—70-en, szivarozva s pipálva járnak-kelnek azon asztalsark körül, hol a három helyettes elhelyezkedet; s odaadják kis czéduláikat; a három ur mohón szedi azokat és elrejtegeti, majd egyszerre felkel és elmegy a főispánhoz, ki újból elfoglalván helyét, felolvassa, hogy Conlechner József, Pristyák Neit, Leidenfrost László, gr. Migazzy Vilmos és Konkoly Sándor a közigazgatási bizottság tagjaiul megválasztattak. Erre én egy szelid „élfent“ reszkurozok, hanem egy hallgató szom szédóm meglök: Csitt! mondá — mikor a főispán be-

szél, nem illik lármázni Boldog Isten, hát választás ez! hát kicsoda választotta ezeket az urakat?, azok a czédulák? hát hiszen ilyeket írok én akár ezeret is egy óra alatt. Nem ér az semmit, választás zaj és láрма nélkül olyan, mint a szegény ember pénz nélkül. Fura dolog, a vármegye urai már beszélni is röstellenek; czédulákat hánynak egymásra s ezt nevezik választásnak.

Ezek után egy okulláriumos ur a főispán jobb oldalán kezdett olvasni, hogy mit ír a miniszter, mit írnak a többi vármegye. A miniszter azt írta, hogy gazdálkodjunk és pedig akként, hogy azon tisztviselőknél, kik fegyelmi vizsgálat alá kerülnek, ne adjunk fizetést, még akkor sem, ha azok ártatlanul helyezettettek is vizsgálat alá, gazdálkodjunk pedig mink azért, mert ő nem gazdálkodhatik és vizsgálat alá nem veheti a krigs miniszteriumot; tehát a mit ő nem tesz, azt tegyük mi. A vármegyei pedig azt írták, hogy kérjünk pénzt a miniszteriumtól földjeinkre, de semmi, vagy pedig oly olesó kamatra, melyet soha se kelljen megfizetni. A miniszternek a vármegye felír, hogy ne izéljen a szegény ártatlan emberekkel; nem szép az megfosztani az ártatlan emberek még ártatlanabb családját a mindennapi kenyértől, a vármegyének megint azt írtuk, hogy igenis kérai fogunk pénzt a kormánytól földjeinkre, de hogy mi legyünk az elsők, mert mi már régen kértünk. Mikor ezt a kérdést is elintéztük, a vármegyeisták alvó oroszánya már morogni kezdett, — mert tizenkétóra elhulván — elindult szokott sétájára, a terem kiürült, a főispán bevégezte a zöld asztal köré gyűlték ülését, hogy helyet engedjen a fehér táblának, mely is két óra tíz perczkor fényesen megtartott.

Tisztelettel maradtam, stb.

B. — I.

Különfélék.

— Léva város virilis képviselői 1885-re. A napokban lett összeállítva Léva a legtöbb adófizetők névsora, melynek alapján virilis képviselőik összeírták: Leidenfrost László 8413 frt 09 kr. adóösszeggel, Friedman Mayer 819 frt, 09 kr., Dr. Pólya József* (a *gal jelöltek adója kétszeresen van számítva) 589 frt. 16 kr., Lakner Antal* 518 frt. 38 kr., Veisz Samu 517 frt. 56 kr., Veisz Mór 517 frt. 56 kr., Levatic Márton 450 frt. 33 kr., Szakmári Endre 380 frt, 26 kr., Medvezky Sándor* 370 frt. 90 kr., Nyitray Ferenc 365 frt. 38 kr., Stern Fülöp 357 frt. 27 kr., Besse Dávid* 353 frt. 74 kr., Belesák László* 344 frt. 54 kr., Neumann Manó 322 frt. 28 kr., Leidenfrost Aurél* 317 frt. 48 kr., Levatic Gusztáv* 316 frt. Kubanek János 315 frt. 85 kr., Ehrenfeld Jakab 302 frt. 56 kr., Fogler Lajos* (kereskedelmi kamarai tag) 293 frt. 38 kr., Csekey Flóris* 289 frt. 96 kr., Markly Ferenc 244 frt. 05 kr., Dömötör Dávid* 237 frt. 78 kr., Stern Ignác 237 frt. 01 kr., Dr. Klein Jakab* 230 frt. 94 kr., Dr. Frommer Ignác* 220 frt. 80 kr., Szabady Gyula* 219 frt. 70 kr., Berger Adolf 215 frt. 78 kr., Bolemán József 215 frt. 12 kr., Reitman Ignác 205 frt. 10 kr., Fromberger József 197 frt. 22 kr., Kern Vilmos 197 frt., Preisach Samu 194 frt. 22 kr., Dr. Brach Ferenc* 191 frt. 52 kr., Tóth János 190 frt. 41 kr., Weisz Ignác 186 frt. 80 kr., — P ó t t a g o k: Fischer Miksa 178 frt. 92 kr., Ghymesy József 178 frt. 43 kr.,

Kovacsik János 168 frt, 76 kr. Akosy István 168 frt. 20 kr., Pollák Vilmos 162 frt. 91 kr., Guttmann Lipót 155 frt. 01 kr. Fogel Adolf 154 frt. 27 kr.

— Az újévi üdvözlések tárgyában figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy újévre a látogatójegyek a postán — büntetési porró nélkül, csak az esetben továbbíthatnak, ha a vizitkártyákon semmi irás nincsen; de ha irás van rajtuk, pl. csak ennyi is „b u. é. k“, akkor a helybeliek 3 kr., a vidékiek 5 kros bélyeggel továbbíthatnak.

— A lévai leányiskola karácsonyi ünnepélye a szokott érdekléssel tartott meg ez évben is. F. hó 23-án délelőtt az ovodai piezinyek rebegték el „A talált gyermek“ alkalmi ima-szerű darabkát, mely után a számukra felállított karácsonyfa örömeibe merültek, honnét ki-ki megkapta hozzá illő ajándékát; délután a nagyobbak a „Karácsonyesti színjáték“-ban mutatták be képességeiket s találó alakításokban tüntették fel a gyermek Jézus életének egy-egy epizódját. — A jó nővérek végtelen türelme s szorgalma az előadások sikereiben, s a szülők arezárol sugárzó halás öröm nyilvánulásában legyen bőven megjutalmazva. — A karácsonyfához legutóbb adakoztak még: Ft. Lakner Antal pleb. 5 frtot, Mailáth Istvánné ömötösága 5 frtot, valaki Léva 2 frtot, Csekey Flórisné 2 frtot, Mácsay Lukácsné 1 frtot, Szakmári Endréné 1 frtot, Vosztruha Györgyné 1 frtot, Kolibal Józsefné, 1 frtot, Bay Józsefné 1 frtot, Hoffmann Ferenczné 1 frtot, Janosovics Istvánné 1 frtot, Horváth Mihályné 1 frt. és ruhákat, Juhász Pál 1 frtot, s többen 14 frt. 20 krt, Janson Adolf képeskönyveket s játékszereket; összesen begyűlt a karácsonyfára 44 frt. 70 kr., mely összegből 14 frt. 18 kr-ért ruhakelme vásároltatott a szegény gyermekek számára, a fenmaradt összeg pedig a karácsony felállítására lett fordítva.

— Pósta mizériák. Mint előző számunk vezércikkében is kiemeltük, átalános a panasz türethetlene vált lassu postaközlekedéseink miatt; a legközelebb eső vasutállomásokról rendes körülmények között másodnap, a téli hónapokon 3-adnap kapják a lévaiak kocsiszállítványait; nem is említjük azt, hogy az összetörülő karácsonyi küldeményeknél egy heti, sőt tovább tartó késedelem sem ritkaság. — Ez ügyben s főként a lapok gyorsabb szállítása végett az érdekeltek már meggyék közigazgatási bizottságánál is tettek lépéseket; mely alkalommal — mint értesülünk — a postaigazgatóság tudomásul vette, hogy mindezen bajon 4—500 frtnyi költséggel segíteni lehetne. — De ugy látszik, hogy az igazgatóság megmarad a jó szándék mellett s a lévai postához füződő közönség érdekét a jövőben sem szándékozik respektálni. — Sérelemnek találjuk még azt is, hogy az igazgatóság rendelkezéseket bocsájt ki (pl. a karácsonyi nagyobb forgalomra való tekintetből) csomagolások tárgyában, anélkül, hogy gondoskodnék arról, miként e rendelet — szokás szerént — a helyi lap utján tudomására hozatnék a közönségnek; e helyett ugy látszik, jobbnak véli az igazgatóság, ha a feleknek minden további utbaigazítás nélkül vissza dobálják eső nagjaikat. — Vagy talán a jó urak a magyar postai monopóliumot összetövesztik a zaharai karaván-szállítással?, különben tudniok kellene, hogy a magyar állam nem azért ragadja a kezébe a közlekedés ügyét, hogy az indiai-posták nyomorúságait

Tárcza.

Szilveszter.

Csillagtalau, bús néma éjféll...
A szellemek is alszanak;
Főnnvirrasztok a lámpafénynél,
Egy óra minden pillanat...
Fáradtan, lassan jó a hajnal:
Kedvetlen, bár életre kel,
És mintha bús, fájdalmat hozna:
Az új év késik, vesztegel.

Ez évtől van élő halottam...
Anggal, áldott legyen neved!
Melletted hős, féltisten voltam,
S most koldus gyanánt görnyedek.

Várom, várom a viszontlátást;
Te: már rég nem reménykedel!
S hál mintha sohse jönne ily nap:
Az új év késik, vesztegel.

Sötét valál eltűnt esztendő,
Nehéz csapásod érezem,
Szívem szorul s a! gyáva
Panaszszal illet énekem.
Mit két tized oltott lelkeembe,
Szent hitemet te vetted el!
S im, mintha kétségbeesést hozna:
Az új év késik, vesztegel!

Éltünk örök küzdés a létért,
Az új év csak egy fordulat,
Az egyik feláldozta éltét,
A másik ép ezen mulat...
Hány van, ki bujdos elhagyatva
S meghalni sirgördőt se lel!
S óhajtja: maradjon az új év
A vál-uton, hol vesztegel!

Prém József.

Aprószentek.

A fényben ragyogó csillag letűnt Betlehem egéről, a gyertyák lefogytak a karácsonyfáról, az ágain termett aranyos nyalánkságokból alig maradt valami, a krisztkindli által hozott játékszerek is kiállták már a megpróbáltatások fázisait a gyermekek kezében: a fényes csákó behorpadt, a baba orra letörtött, pisze lett, karja kifeszamodott, a ragyogó kard meggömbült, kicsorult, a puská csütörtököt mond czéllövő rugójával, a kisbaba csörgettyűjét eltápostá a dada, stb. Fény és árny, öröm és bánkódás . . . mintha élő paródiája volna a jelen a multnak. Akkor is, pár napra az üdvözítő születése után sötét nap következett: születésén

amely sok ember szíve dobogott a megváltás örömeitől, annál több zsenge szív lett áldozata az irigység bosszújának, mely a kised Jézus iránti féltékenységből, ezrével ontotta vért izrael kisedeinek.

Nyomorult Heródes!, király létére zavarba jő egy gyermek születésén, kibén a nagy eszme még csak szunnyadoz; leületi ezrével népének kisedeit, hívén, hogy az „eszme gyermeke“ is meghal fegyverétől. Hitvány fölfogás! Az „eszme“ fegyver nem teremté s fegyver nem is ölheti meg: az ezrével lemészárolt teremtesek gyöngéd testhüvelyéből a kiróppont lélek szentté avatva szállt fel az Urhoz s ennek „egyetlen fia“ pedig sértetlenül maradt s nőtt fel a nagy ige megtestesítésére.

Kis Jézus és aprószentek . . . mily magasztos csoportosítás, mily egybeillő összetartozás! Az ujon született isteni gyermeknek a megváltás vértanui munkájához kised barátai ezrével sorakoztak.

Boldog gyermekvilág, ti nem is sejtitek, hogy e nagy munkában ezeltől 1884 évvel sokezer kis társatok mily jelentékeny szerepet játszott . . . Tegnapelőtt örvendtetek a Jézuskának s ajándékainak, — ma pedig collggedten nézitek a kapott ajándékok pusztulását. E pusztulás kis vértanú-társaitokra emlékeztet s ez emléknél örvendenetek kellene a nagy eszme. Hja persze, az eszme ti még nem értitek . . . Értjük mi, felnőttek, kik az életet minden oldalról ismerjük s ennek ismeretere benneteket fölnevelünk.

Ami nekünk e napon a pusztulás eszméjét adja, az: a tünő év, mely ime végéhez közeledik s mely végnél figyelve hallgatjuk: miként csattan annak az ostornak a vége, mely a létérti küzdelem terén mindnyájunkat hajt, kerget? . . .

Vajha e csattanás mindnyájunkra nézve s minden tekintetben jól csattanna!

És ha nem csattan a jól? . . .

Akkor elővesszünk régi orvosságunkat: a hitet, a reményt s ezzel várunk jobbat az újévtől, mely épen a küszöbön áll — s melyet az ég az ideinél annyiszorta adjon jobbnak, ahányan az aprószentek vannak.

D — J —

A lévai kaszinó-egyesület 25 éve. 1859—1884.

— Irta: Mácsay Lukács. —
S z é c h e n y i István amint életében eszméi s hazafiai áldozatai által felrázta a nemzetet szunynyadó álmaiból és tette szőlította, halálával is a nemzet tevékenységének ltkető erejévé vált.

Ha gyászos halála egy pillanatra a nemzetben feltámadt forrongást — elterelve az abszolút hatalom legyőzésének ingerétől — maga iránti fájdalomnak kifejezésére fordítá is, ezen pillanatnyi eltérés is csak nagyobb tápu s alapul szolgált arra, hogy minél erősebben s egyetértőleg sorakoznék a gyűlölt abszolút néma hatalom ellen. S z é c h e n y i halála volt azon erő, melyet a szózat visszhangzott: „Hazádnak rendületlenül légy híve óh magyar“ — és mely félelmebb volt a német kormányra, mint a maggentai és solferinói esata égháborújával.

A kaszinó-egyesület mindinkább merészebben kezdett mozogni. Tagjainak száma, S z é c h e n y i gyász-isteni tisztelete után, annyira szaporodott, hogy május elsejével már a 130-at meghaladta; s épen azért indittatva érezte magát V á r a d y János egyesületi elnök egy közgyűlésnek összehívására, hogy a jó egyetértés megszilárdítása végett az elnök választása újból vétessek elő.

1860-évi május 20-án e czélből tartott közgyűlésen a tagok esekély kivétellel — valamennyien megjelentek; s miután V á r a d y János nem volt reá birható, hogy az elnökséget tovább is viselje, s L i p t h a y Gábor igazgató szinten nyugalomba vágott menni, — a közgyűlés kifejezven jegyzőkönyvileg elismerését és köszönetét eddigi buzgó eljárásukért: elnöknek K o s z t o l á n y i Józsefet, igazgatónak S z i l a s s y Antalt választotta. Ugyanakkor két választmányi tagsági hely megürülvén, választmányi tagokul gr. H u n y a d y Lászlót s gr. M i g a z z y Jánost, — majd a közönség szaporodván, a választmányi tagok számát négygyel szaporítani határozta a közgyűlés s ezen helyekre L u k á c s Lajos, Mailáth István, Baross Miklós, K ü r t h y József egyesületi tagokat választámeg.

Hogy a hazafias szellem, melynek központjává lön a kaszinóegyesület, mennyire terjedt: az egyleti tagok szaporodásán kívül, bizonyítja azon lelkes aján-

hajtassa, sem nem azért, hogy a szibériai helytartók hatalmát a közönség előtt demonstrálja; hanem olyczélból: hogy az adózó polgárok érdeke a legmagasabb igényekig kielégítessék!

— **Kiavezetés.** Az igazságügyminiszter **Bátori Ferenc** ar-maróthi kir. törvényszéki díjnokot — ugyanezen kir. trvszékhez irnokká nevezte ki.

— **A Kálna-Léva közötti állami uton,** mely Barsvármegye legelőkelőbb közlekedési vonalát képezi, erően folyik az uttarozás; rá is fér, mert annyira megrömlött már a terhes szekerek szakadatlan járás-kelése folytán, hogy ez uton meue, Esztergomvármegyeben képzelte az ember magát. A nagy munkálatban azonban ugy látszik, hogy a vállalkozó fejt veszté, az utat keresztül-kasul rakatja a kőhalmazokkal, s az helyen annyira összeszorítják az utat, hogy ott a szekereknek egymást elkerülni teljes lehetetlen. Ajánlják az utépitő rendreállítását megyei hatóságunk gyelmébe.

— **Szívtelen anya.** F. hó 23-án a **t o m p a i** venéglő faskamarájában, — egy, magát lévainak vallott 0—25 éves magas természetű, hosszú arcu hajadon, gy egészséges leánygyermeket szült, s azután esecsejőjét otthagya, megszökött. A hátrahagyott gyermek zonnal kellő ápolás alá vétetvén, a szívtelen anyan ellen megindított a nyomozás.

— **A kolera megszűnése.** Az osztrák legf. egészségügyi tanács decz 20-iki ülésében konstata, hogy a kolera Francia- s Olaszországban megszűnt s így ezen országok irányában a vesztegári rendszabályok nem bírnak jogosultsággal. Az osztrák belügyminiszter ennek folytán az illető rendszabályoknak teljes megszüntetését rendelte el.

— **Rövid hírek.** — **Az Időjárás** szokatlan enyhesége esalódásba ejté a növényvilágot az alig lehalt haraszt alatt ibolyák bujnák elő némely vidéken s tavaszi duzadásnak indulnak a fák rügyei, sőt Szeged egyik kertjében egy szabadban élő rózsafán a napokban pompás illatu gyönyörű piros rózsabimbó feslett. — **A középiskolai tanulók létszáma** a jelen iskolai év kezdetén volt összesen 27,569 (355-tel több, mint tavaly); a létszámból gimnáziumba jár 22,692 növendék (221-el több, mint tavaly) — s a reáliskolákba 4904 (134-el több, mint tavaly). — **Új vasutat terveznek az osztrákok** Brucktól Heinburg felé a Dunáig, hogy ezzel a Morvavölgyi forgalmat Magyarországtól — s az északi összes forgalmat Fiumétől elvágták s Triesztbe tereljék. — **A tanuló ifjuság** jelenlegi összes létszáma Magyarországon 1,808,669. — **A schulvereint** ellensúlyozó „magy iskolaegyesület a hét elején tartá II. rendes közgyűlését a fővárosban, **G e r l ö c z y** polgm. elnökle alatt. Az egyletnek van alapító tagja 619, rendes tagja 432, pártoló 221. Összes bevételük 2710 frt. 80 kr., a kiadás 1476 frt. 36 kr. volt, be nem fizetett tagdíjak hátraléka 2303 frtot tesz. — **Az ötézredik szemoperálást** végezte a minap **S e h u l e k** Vilmos főv. egyetemi tanár, ki fővárosi működésének 10 éve alatt még 15—20-ezer másnemű szembajos gyógykezelését vezette az egyetem szemészeti fakultásán. — **A tél kezdete** csilagászatilag már e hó 21-re esett volna, de biz az még most sem akar kezdődni. — **Bismark** herczeg most újvén napján üli meg hivataloskodásának 50 éves jubileumát; 1835-ben kezdte hivatalos pályafutását, először is segédhivatalnok volt

a berlini városi törvényszéknel. — **Magyar ipar győzelme.** Csehország legnagyobb gözmalma 38 évi működés után feloszlott, mert a budapesti malmokkal csak veszteséggel versenyezhetett.

M a i s z á m u n k h o z mellékelve veszik olvasóink a Franklin Társulat kiadásában megjelenő hírlapok előfizetési fölhívását. Ez utóbbiak között a legérgebb az immár 32-ik évfolyamát élő „Vasárnapi Ujság,” mely nagy képes betilapnak, az olvasó közönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása: képeinek évről évre szaporodó száma és szebb kivitele mellett, kiváló irodalmi erők által kiállított, folyvást növekedő, változatos tartalma, mely teljesen fölséges teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lapok járatását; míg társlapja, a „Politikai Ujdonságok” a politikai események gondos és hű összeállítását adja s képes gazdasági melléklappal van bővitve. — A „Képes Néplap” a legolcsóbb hetilap, a kevésbbé vagyonosok vasárnapi ujsága, tanulságos és mulattató tartalommal s a politikát tárgyaló rendes rovattal; ezek kiegészítője a „Világkronika” ezimű képes melléklap, mely eddigi rovatai mellett újévtől kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni és a mely hetiközlönynek ép ugy, mint a „Képes Néplap”-nak ára félre csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jogtudományi Közlöny” szaklapnak előfizetési fölhívását, továbbá a Franklin Társulat könyvkiadványainak jegyzékét.

Apróságok

Karácsony előtt. Ugy-e, kedves mama, a krisztkindi szép ajándékot hoz nekem karácsonyra? — Hoz bizony fiacskám, ha jól viseled magad. — Szeretném tudni, mit hoz? — Majd meglátod. — De én most akarom tudni, érdemes lesz-e, hogy jól viseljem magamat.

Gyermekésszszel. — Apa: No, kis fiam örülsz a sok ajándéknak, ugy-e? Pedig a krisztkindi hozott ám még mást is, nézd, itt van az ölemben a kis öcséd, ezt is ma hozta a kis Jézus? — Fiu: Igazán? — és tudja-e már a mama?

Közgazdaság.

Állami bikavásárlás.

A nagymélt. földmiv. ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszterium f. é. novemberhó 17-én 50448. sz. a. tenyésztési célokra alkalmas bikák bevásárlását elrendelte, egyttal kilátásba helyezte, hogy azok magán tenyésztőknek, valamint községeknek jelentékeny kedvezményekkel fognak átengedtetni. A bikák bevásárlására, illetőleg kiosztására nézve megállapított, hogy:

1. Csak 2½—3 éves magyar fajbeli, vagy 1½—3 éves berni, simmenthali, kuhlandi, pinzgauti, möllthali, allgauti (és egyéb borzderes) fajta bika fog megvétetni.
2. A tenyésztők által vételre bejelentett bikák márcziusban, esetleg áprilishó első felében fognak az állami megbízott által megtekintetni, illetőleg vételárak kiutalványoztatni, — átvételük pedig lehetőleg április hó 15-ig fog eszközöltetni. Azon esetben, ha az átvétel a jelzett határidőig meg nem történhet, a tenyésztőnek számlája alapján naponként és darabonként 35 krajczárnyi tartásdíj fog fizetneti.
3. Magántenyésztők a bika vételárát rendszerent az átvételkor tartoznak felizetni, figyelembe vehető körülmények esetén azonban azon kedvezményben fognak részesülni, hogy a vételért három féléves, min-

dig január és július elsején esedékes, kamat nélküli részletben törleszthetik. — (B.—)

Irodalom és művészet.

Az „**Ország-Világ**” XXV. füzeté a szokott változatos, érdekes és ami a fő: értékes tartalommal jelent meg. Tartalmából az 50. számból felsoroljuk itt a következőket: Az udvarlás napjai. Elb szálás Székfaluóti Ö. Ferencz-től. — A gyöngy. Rajz Szabóné Nozál Jankától. — A galambok Költemény. Pósa Lajos-tól. — Az emlékező tehetségről. Tanulmány Juhász Ödön-től. — Kolostorban. (Képpel.) — A havasok királynője. Történeti regény. P. Szathmári Károly-tól. — Petrarcaébel. Költemény. Radó Antaltól. — Spanyol románcz. (Képpel.) — Az első tiszteletdíj. Beszélyke. Szabó János-tól. — Mítárlat. Őszi kiállítás. (Képpel.) — Az idej bor. (Képpel.) — A hét története. Szerkesztőtől. — A kereszties háboru és a korabeli kultúra. (Képpel.) — Állandó rovatok: Irodalom és tudomány, színház, művészet, hymen, gyászrovat, külön-félék, sakk, rejtvények, naptár, hirdetések. Ismételtlen ajánljuk e kitünően szerkesztett, gazdagon illusztrált vállalatot t. olvasóink figyelmébe. Az „Ország-Világ” előfizetési ára: Egészévre 10 frt. félre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr. — Az előfizetéseket legezélszerűben postautalvánnyal a „Pallas” irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők Budapestre Granátos. utca 6. sz.)

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A „**Stefánia-árvaház**” növendékei karácsonyi örömeinek emeléséhez **M a i l á t h** Istvánné. Öméltósága 5 frttal járult, továbbá legutóbb addakoztak még a következő urhölgyek: **Bolemán Hermin**, egy fazék lekvárt. **Nemecsek Gyuláné**, egy kosár diót és 6 drb. fehérneműt. **Várady Kornélné**, kálácsot, **Levatic Gusztávné** bust. kalácsot. **Fülöp Emilia**, 10 drb. meleg nyakravallót, **Lovass Istváunné**, 6 drb. imakönyvet. Az e célra bejött pénzbeli adakozásokból pedig az ünnepi kellékek egészítették ki és 20 méter barhet vásároltatott fölrüházásra, mindezen adományokért hálás köszönetét fejezi ki,

Léván, 1884. decz. 26.

Az árvaház gondnoksága.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: **K ó n y a** József, városkapitány.
Buza: m.-mázsánként 6 frt. 70 kr — 7 frt 20 kr.
Kétszeres 6 frt — kr 6 frt. 20 kr. Rozs: 6 frt — kr — 6 frt 50 kr. Árpa: 7 frt 20 kr — 7 frt 70 kr.
Zab: 6 frt 75 kr — 7 frt — kr. Kukoricza: 6 frt — kr — 6 frt 20 kr. Bab: 8 frt 50 kr — 9 frt — kr.
Lenese: 8 frt — kr — 9 frt 20 kr. Köles 5 frt, — kr. 5 frt, 50 kr.

Szerkesztői üzenetek.

L é v a i - n a k a templom-ügyben irt közleményét vettük; ezuttal nem foglalkozunk vele, tessék más utat-módot keresni az orvoslásra; ha nem használ: — akkor sem lesz késő a sajtó tere-re vinni a dolgot.

N y. L. trvszki elnök urnak, K a l o c s a. — Becses sorait vettük; vajha ugy fogná fel minden hivatott a társadalom iránti kötelességet; az érdekes közleményt felhasználjuk; lekötölező ajándatért fogadja előre is benső köszönetünket.

B. urnak, A r - M a r ó t h. Levele épen ötöd napra lett kézbesítve, s így végtelen sajnáljuk, hogy annak idején nem adhattuk.

I g e n, v a g y n e m? — Nem; tudtára adtuk már önök hogy nem fogadunk el közleményt olyan írótól, ki egy időben itt is ott is fitogtatja nevét. — Tehát: vagy itt, vagy ott, vagy névtelenül.

K. J. urnak, B a j k a. — Mi nem találjuk ugyan szükségesnek az érintett tárgyban felszólalni, mindamellett szivesen térnyitunk, s becses közleményét a jövő számunkban adni fogjuk.

Felelős szerkesztő: **Holló Sandor.**

Lapkiadótulajdonos: **Nyitrai és Társa.**

lat, melyet **L a j o s** Tóni az akkori lévai zenekar vezetője tett a közgyűlésnek; — miután ő és zenekara — pénzbeli segítséggel az egylet számára megszerzendő **S z é c h e n y i** mellszobor felállításához — korlátolt anyagi viszonyainál fogva nem járulhat, de mégis mind ő, mind zenekara, mint e hazának hű fia, tehetségük szerént áldozni kívánnának: kéri az egyesületi közgyűlést, egy e célra szolgáló hangversenynek rendezésére, melyben ő és zenekara minden díj nélkül közreműködni hazafiai kötelességüknek ismerik.

Ezen ajánlatot a közgyűlés annál nagyobb örömmel fogadta, minél inkább alkalma lón meggyőződni mindenkinek arról, hogy a hazafiai érények édes hazánkban napról napra szelesebb tért foglalnak el, a mi legbiztosabb zálogaúl szolgál nemzeti életünk jövő felvirágzásának s állandóságának. S hogy ezen szép ajánlat mielőbb életet nyerjen, a hangverseny rendezésére választmányt nevezett ki a közgyűlés b. **M a j t h é n y i** Izider elnökle alatt: **K a t o n a** Gyula, **M a i l á t h** István, **K o s z t o l á n y i** Sándor, **R u d n y á n s z k y** Titusz, **S e m b e r i** Lajos, **Bolemán** Ede egyleti tagokból, az egyleti jegyző és pénztárnok ezen bizottság ak rendelkezésére való boesajjtásával.

Szóbahoztatván ezen májusi közgyűlésben egy, Barsvármegye területére kiterjedő fiók gazdasági egyesületnek felállítása: — miután e tárgyban a kaszinó-egyesületi gyűlés, egy a lévai es. kir. szbirói hivataltól érkezett rendeletnél fogva ovatosságra intetett és figyelmeztetett annak napirendre fel nem vételére, — tudomás vétetett esupán arról, hogy mig erre nézve a felsőbbi engedélyt megnyerheti a közgyűlés, addig a magán uton leendő értekezletre boesajjtja az ügyet.

Ugy is történt. Mivel a fennálló abszolút hatalom nagyon kényelmetlennek találta az egyesületi térnek mindinkább nagyobb dimenziókban való elterjedését s elfoglalását: igyekezett minden módon, majd rábeszélés, majd eltiltás, majd felosztás által odahatni, hogy az egyesületi élet előhaladását megakadályozza. Hanem biz az nem sikerült. Az egyesületi közgyűlésből kitölt indítványt felkarolta a magán értekezlet annál nagyobb erővel és szívóssabb kitartással. A gyűlés után gr. **H u n y a d y** László s **M á e s a i** Lukács aláírási iveket szekeszettek s boesajjtottak közre,

melyeket azon eredmény koszorúzott, hogy a Barsmegyei Gazdasági Egyesület még ezen év folytán jött létre s megkezdte üdvös működését s hazafiai tevékenységét.

A lévai kaszinó-egyesület ekképen a legszebb vívmánynak lón egyik eszközlője, működésünk első évében; s a kaszinót ez igen elismerő szímben tünteti elő. Az 1860-év Magyarországon a tüntetések kora volt az abszolút államhatalom ellen.

Budapest, Magyarország fővárosa adta a hangot és jelt; utánna indult az egész ország: a vidéken a legfőbb és legnagyobb tüntetések a tanuló ifjuság iskolai szünetei alatt történtek. A tanuló ifjak Budapestről az ország minden részébe haza térvén, első és főgondjaikat arra fordították, hogy tüntetést rendezzenek; így érte egyik tüntetés a másikat, az alkalnak kikeresésében leleményesek valának. Habár mióta a **K a z i n e z y**-ünnep országszerte megtartott, és a históriát jelették ki az alkalom és idő kikeresésére, nem is kellett nagyon sok leleményesség ahhoz, hogy az alkalom keresésén törjék fejüket a tüntetni vágyók — mert, hiszen Magyarország történelme oly gazdag kiváló, történeti nevezetességű helyek, események és hős férfiakban, hogy az év akár minden napját is ünnepelehetnök, s emléket elevenithetnök, de minthogy minden helynek vannak saját specialitásai, ezeket keresték ki tehát s bizony mondhatni — leleményes módon azért, hogy a tüntetések mindenfelé terjednek s általánossakká váljanak.

Barsvármegyében a többi közt két történeti nevezetességű hely fordul elő; egyik a garam-keszui határban, a lévai vár ostrománál 1664. évi július 19-én hősiiesen harcolt s elesett **K o h á r y** Istvánnak emlékkapuluája; a másik a nagy-vezekényi határban 1652. évi aug. 26-án a törökök elleni harcban hősi- leg elesett négy **E s z t e r h á z y**, u. m. **László**, **Kristóf**, **Ferencz** s **Márton** emlék-oszlopa, melyet gr. **E s z t e r h á z y** Imre esztergomi nagyprépost 1734-ben állított.

Az 1860. évi aug. 5-én tartott kaszinó-igazgató-választmányi ülés elhatározta, hogy a szt. István országos nemzeti ünnep megülése tekintetéből az egyesület igazgatója minden egyesületi taghoz felhívást boesajjt-

son, hogy aug. 20-án reggeli 9 óraker az egylet helyiségében megjelenjék, hogy innen testületileg a templomba menetet tartani lehessen, az isteni tiszteletet befejeztével azután egy barátságos társas lakomán a nagy fogadóban a tagok összegyűlvén: az ünnep fényét emelni — mennyire lehetséges — hazafias szellemben mindenki kedves teendőinek ismerje.

E határozatok híre — mielőtt a meghívok kimentek volna — mindenfelé aunyira elterjedt, hogy a vidékiek tömegesen készültek megjeleni. Megszepentek erre nagyon az abszolút hatalom közegei, s katonát rekviráltak. Az éppen e vidéken tanyázó dragonyosok az utakra vezényeltettek, minden bejárat aug. 20-ára a városba elzaratott, különösen az országutak felől. Nagy-Kálna oldaláról, honnan gr. **H u n y a d y** László vezetése mellett kivántak az ájtatos hívók bejönni s több helyen bemenetet kieszközölni, visszautasítottak; ájtatoskodási vágyuk füstbe ment; hasztalan mutatták imádságos könyveiket, a húzott gordont átszakasztani nem voltak képesek, vissza, s haza kellett menniök. A bent levő lévaiak magukra maradván, nagy számban testületileg mentek a kaszinó helyiségeiből a templomba, a hangulat emelkedett volt; a szent ének: „Hol vagy István király, téged magyar kíván” a zsufolóság megtelt templomban óriási tüntetéssel viszhangzott.

Az élet négy szaka.

A gyermek játékokot ohajt, ideált heves ifju,
Férfi dicősséget, kincsét a gyöngye öreg.

Kora vénség.

Nincs annál szomorubb tünemény, mint látni egy embert
Éltének t a v a s z á n állni a tél küszöbén.

Egy majom sirverse.

Itt nyugszik Pavián. Ő minket utánza; de abban,
Mit mostan tesz, mi fogjuk utánzani őt.

Thewrewk Árpád.

Huszonhatodik évfolyam!

Ingyen regény-melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„BUDAPESTI BAZÁR“

legezészerűbb, leghasznosabb és leggazdagabb tartalmu divat-közlönyre, melynek minden száma

tizenhat oldalon jelenik meg, a kézimunka minden ágazatához való illusztrációkkal, minden száma a legújabb párizsi divat után, művészileg rajzolt és színezett divat képet, ruhák és fűhőneműek készítéséhez hasznos és értelmes magyarázatokkal rajzokat, fűhőneműek himzéséhez mintákat és jelzéséhez monogramokat hoz.

A „Budapesti Bazár“ 1885. év január elsején XXVI. évfolyamába lép. Lapunk fényes fennállását hölgyeink buzgó pártolásának köszönheti, kik mindenkor feltalálták a „Budapesti Bazár“ ban utmutatójukat, akár a háztartás, akár a divat körében. A „Budapesti Bazár“ iparkodott mindenkor a legzebbet, a legjobbat és leghasznosabbat adni, s iparkodni fog jövőben is arra, hogy a nővilág divat, s a háztartás minden ágát felkarolva, meg-hálálhassa ama szívélyes pártolását, melyben a „Budapesti Bazár“ a magyar hölgyek részeseik.

A „Budapesti Bazár“ a világ minden nyelven 300 ezer példányban jelenik meg. Azonban egyetlen idegen nyelvű kiadás sem haladja meg a „Budapesti Bazár“t, mely gazdag szép irodalmi részével, díszes kiállítással és hasznos mellékleteivel, páratlanul áll a divatlapok között.

A „Budapesti Bazár“ szépirodalmi részében adunk költeményeket, elbeszéléseket, mulattató és ismeretterjesztő tárcacikkeket, a fővárosi élet szemléjét, az irodalom, művészet és társasélet mozzanataiból és minden számukban egy illusztrációt. Figyelemmel fogjuk kísérni a fővárosi és vidéki nöképző-, gazdaszöny- és nőipar-egyletek munkásságát is.

Ingyen külön regény-mellékletet adunk, egy tizenhat oldalú ívet, melyből t. olvasóink idővel csinos könyvtárt gyűjthetnek. Jövő évi ingyenes regény-mellékletünk egyik hírneves angol regényíró

„H E L É N“

ezimű rendkívül érdekes regénye lesz. Lapunk szépirodalmi részében pedig Davyl Lajos legújabb, igen szép és érdekesítő regényét, melynek címe:

„Az utolsó Frontbriand“

kezdjük meg.

A „Budapesti Bazár“ divat részében a művelt hölgy és gondos háziasszony egyaránt megtalálja mindazt, a mi az iltözéseket és szalonra vonatkoztathat, azon tudatvalókkal együtt, melyek a hölgyek dolgozó szobájt és a háztartást illetik.

Az előfizetési pénzeket legezészerűbb póstautalványon küldeni ily ezim alatt: **Király János szerkesztőnek, Budapesten. (Koronaherzeg-uteza 17. szám)** „HELEN“ ezimű ingyenes regény-mellékletünk szerzője CROKER B. M. hírneves angol regényíró, ki a „Csece kisasszony“ ezimű regényével az angol olvasóközönség kedvence lett.

A „Budapesti Bazár“ ezimű HÖLGYEK NAPTÁRA díszes kiállításban jelent meg és mint karácsonyi és újévi ajándéknak is igen alkalmas

Előfizetheti Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván. 334.3.3.

10. Orvosaink által megpróbálva s ajánlva Dr. Kruck gyakorló orvos Limanowában (Galicia) Brandt R. svájci labdacsaíról ezt írja: „Kérem küldjön ön rögtön három doboz svájci labdacset; a kísérletül küldött labdacok a legjobb hatásuaknak bizonyultak.“

Dr. Preu József gyakorló orvos Epőuban, Botzen mellett (Tírol) ezt írja: „Mivel az ön svájci labdacsaí különféle betegségekben, veszélyes bonyodalmak legyőzésére kitűnő szolgálatot tettek s a kísérletül küldöttetek teljes elismerésemre méltóknak találtam: kérem legyen szives újból három dobozzal küldeni.“

Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsaí minden magyarországi gyógyszer tárában kaphatók. Egy doboz ára 70 kr.

A vételnél ügyelni kell arra, hogy minden dobozon rajta van-e a fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása. 335

Lapunk divatrésze tehát minden számban 80-90 ábrán mutatja be a legújabb divatot értelmes magyarázatokkal, kivágot szabásmintákkal és mintarajzokkal, párizsi divat után művészileg rajzolt színezett divatképekkel.

Igen fontos a vidéki t. előfizetőinkre, hogy szerkesztőségünk díjtalanul ajánlkozik mindennemű oly tárgyak megküldésére, amik a divat, kézimunkák és háztartás körébe tartoznak s ismerteti a fővárosi s szakban foglalkozó legjelesbb és legjutányosabb üzleteket is.

Rendkívüli kedvezmény az, hogy minden előfizetőnek jogában álland saját nevére monogramokat megrendelni, melyeket mi a mintáivra elkészítettünk vagy külön levélben bérmentve küldünk meg, másoló-papírral együtt. Ezen kedvezménybe csakis a „Budapesti Bazár“ részesíti t. előfizetőt!

A „Rózsaszin borítékot“ továbbra is „Társalgó-csarnok“ ul engedjük át kedves olvasóinknak, az eddig folytatott kérdésekre és válaszokra.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

A „Budapesti Bazár“ ra az ingyenes regény melléklettel együtt:

Egész évre (januártól deczember végeig) 10 frt — kr.
Fél évre (januártól-junius végeig) . . . 5 „ — „
Negyed évre (januártól-március végeig) 2 „ — „

Kedvezmény árban rendelhetik meg t. előfizetőink:

A „Budapesti Bazár naptár“-át, fűzve 60 kr., díszkötésben: 1 frt 20 kr.

A „Kilencz millomos ember“ ezimű regényt 80 kr.

A „Méregekverő szerelme“ ezimű regényt 50 kr.

A „Lucie férje“ ezimű regényt 50 kr.

„Az amerikai unokaöcs“ ezimű regényt 50 kr.

Támaszkodva a bizalomra melyben Pain-Expeller készítményünk több mint 15 év óta a közönség által részesítettik, szabadságot veszünk magunknak, a z o k a t kik e szert még nem ismerik, egy kísérlet tételére felhívni. Ezen r é g e l i s m e r t h á z i s z e r n e k n i n c s z ű k s é g e a r e l a m r a, e z ö n m a g a á l t a l l e g j o b b a n a j á n l t a t i k, a m i n t a z t e g y p r o b a i g a z o l n i f o g j a. A Pain-Expeller be-dörzsölésre használtatik csúsz és k ö s z v é n y e l l e n. Ára 40 és 70 kr. egy üve-g-nek; a legtöbb gyógyszer-tárban. Hamisít-ványok elkerülése végett, csakis „R i c h t e r f é l e h o r g o n y P a i n - E x p e l l e r“ kérendő s semmi esetre se más fajta Rich-ter F. és társa Bécs. — Főraktár Prá-gában az „arany oroszlan“ gyógyszer-tárban. Niklasplatz 7. 336.

IV. évfoly. 338. 3.-2. Előfizetési felhívás a IV évfoly.

„Magyar Háziasszony“

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdaszönyek ország-egyletének hivatalos közlönye IV. évfolyamára.

A magyar hölgyek ezen egyetlen s aklapja ma már nagy elterjedésnek örvend a társadalom minden rétegében. Képviseli a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és amellett, hogy a takarékos gazdálkodás és rendszeres háztartás elveivel megismerteti, még kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos házi asszony és az öreg anyóka, egyaránt élvezettel olvashatják. Egyes rovatai, valamint vezérezikkei is szakavatott írók és írónők által töltenek be és emellett a tárcza és regényrovatban is az elismert többi munkatársakkal találkozhatnak olvasóink; méltán megérdemli tehát azt a nagymérvű érdeklődést, melyben részesedik, mert hol egyszer beköszöntött, ott nélkülözhetlen társalkodó a „Magyar Háziasszony“ az olvasó asztalon. — A csinos kiállítású, vasárnapokon 12-16 oldalon megjelenő lapnak előfizetési ára: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához: Budapest, väezi körút 20. sz. a intézendők és a hó bármely napjától elfogadhatnak.

A „Magyar Háziasszony“ kiadó hivatala mutatónyiszámokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, a kik ezt iránt hozzá — legezészerűbb ben levelező-lappal fordulnak.

A „Magyar Háziasszony“
kiadó hivatal Budapesten, väezi-körút 20.

E szaklapnak egyik háztartásból sem szabadna hiányozni, midtán utmutatásai mellett több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani.

Száz arany-frank jutalomdíj a gyűjtők részére!
Komócsi József ujsága:

339. 3-2.

„Hirmondó“

politikai, ismeretterjesztő, gazdasági és mulattató képes néplap. Megjelenik minden vasárnap 12 nagy oldalon szép képekkel. Előfizetési ára egy negyedévre csak 1 frt.

Gyűjtők részére 100 arany-frank jutalomdíj van kitűzve, melyből aki legtöbb előfizetőt gyűjt: 50 arany-frankot nyer; az utána következő 30 arany-frankot; az ezután következő 20 arany-frankot.

A jutalomdíjak — tekintet nélkül az előfizetők számára — azoknak, kik legtöbb előfizetőt gyűjtöttek, kiadhatnak.

Ila valaki öt előfizetőt gyűjt: az a Hirmondóból egy tiszteletpéldányt is kap.

Az előfizetési pénzek legkésőbb 1885. január hó 4-ig, ily ezim alatt küldendők.

A Hirmondó kiadóhivatalának Budapesten egyetem-uteza 4. sz. a. Ajánljuk a Hirmondót mindazoknak, akiknek nincs idejük, hogy mindennap véig olvassák a nagy lepedő ujságokat; mert a Hirmondóban minden vasárnap megtalálják röviden és világosan mindazt, ami a hazai és külföldi politikában történik; tudósításokat hozunk az országgyűlés minden üléséről. Ismeretterjesztő és gazdasági rovatainkban közlünk hasznos utmutatásokat, míg lapunk mulattató részében szép képek mellett érdekes történeteket, verseket talál az olvasó.

A budapesti és az ország minden vidékén történő eseményeket hirtovatuink közli. Ugy szintén a piaci árakat és az ipar állását is imertetjük.

B u d a p e s t e n, 1884. Deczember 3.

Komócsi József s. k.
a „Hirmondó“ tulajdonosa és szerkesztője.

A kőpataki korcsma
1885. évi januárhó 1-től

bérbeadandó.

Bővebb értesülést nyerhetni Kőpatakon.

310. A tulajdonosnál.

Utazó ügynők

ismeretlen ezégek varrógépeit magas áron kinálják, előpénzeket vesznek föl és azután rossz gépeket küldenek utánvételek mellett.

E vidéken ilyenektől rendelni fölöslegessé válik, miután nálam mindig vannak raktáron

Howe, Singer, Wehler & Wilson. Badenia és Anger-

VARRÓGÉPEK

és minden előleg nélkül 75-krajczáros —, de még kisebb részlet-fizetésre is adom azokat 5-évi jótállás mellett.

Családi célokra Singer-gépeket ajánlok harminczhat forintért.

337.2.2.

FISCHER MIKSA kereskedése
Léván.

Tüdő-, mell- és torokbetegék és szűkmellűségben (Asthma) szenvedők figyelmeztetnek az általam belső Oroszországban föltalált gyógyfű hatására, mely az én nevem után Homerianának neveztetett el. Orvosiilag számtalan-szor megvizsgáltatott és több ezer gyógytulósítás által legjobbnak bizonyult. — Egy 60 grammos csomag (2 napra) ára 70 kr. Postán csak legalább 5, vagy több csomag küldetik. — A „Homariana gyógyhatása és használatáról“ ezimű röpirat egyedül, 15 kros. levélbélyeg beküldése mellett. — Valódi a n e s a k a föltaláló és elkészítő

341.3.2. Homero Pál által Triesztben meghozatható.